



Naturvernforbundet i Hurum og Røyken

Tofte, 22.01.2024

Endring av kommuneplanens bestemmelser om vassdrag og kantsone

Vi viser til brev fra kommunen av 10.01.2024 som opplyser at kommuneplansjefen vil foreta endringer i kommuneplanens bestemmelser om kantvegetasjon og byggegrense mot vassdrag.

Landbruksavdelinga hos Statsforvalteren i Oslo og Viken har påpekt i brev 18.10.2022 og 9.11.2023 at begrensingene i vassdragsbestemmelsene strekker seg lenger enn det Plan og bygningslovens §11-11 åpner for. Skognæringa har også i brev uttalt at de er kritiske til kommuneplanens innvirkninger på skogsdrift. Kommunen har derfor forslag til endring i bestemmelsene 10.6 om vassdrag.

Kommentar

Det er vannressursloven §11 og kravpunkt 27 - Vannbeskyttelse i Norsk PEFC skogstandard som setter begrensninger for skogsdrift langs vassdrag. Vannressursloven sier:

Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr. Grunneieren, tiltakshavere og fagmyndigheter kan kreve at kommunen fastsetter bredden på beltet. Bredden kan også fastsettes i rettslig bindende planer etter plan- og bygningsloven.

Skognæringa sitt private regelverk opererer med en gjennomsnittlig kantsone bredde på 15 m. Det er imidlertid sjelden vi opplever at det blir satt igjen en kantsone på 15 m langs vassdrag. Skognæringa tøyer for ofte sitt eget regelverk for å få hogd mer tømmer. Dette er en veldokumentert påstand, som har vært gjenstand for ei rekke kritiske mediasaker, blant annet fra NRK, i løpet av de siste årene.

Vannressursloven åpner opp for at kommunen kan fastsette bredden på kantsonen. Bredden kan også fastsettes rettslig bindende etter PBL. Det har i den siste tida vært en debatt om bruk av PBL når det gjelder skogsdrift, og særlig bygging av skogsbilveier. Skognæringa sine jurister har en klar oppfatning om at PBL ikke er et lovverk som kan brukes til å regulere dette. Advokatene Holth og Winge har spesialisert seg på lovverk knytta til naturforvaltning, og har ei annen tolkning.

Situasjonen i Oslofjorden er alvorlig, med alt for mye nitrogentilførsel over mange år. Alle tiltak som kan redusere avrenning til fjorden er positive. Det er tydelig at Asker kommune har hatt denne problematikken i tankene da de vedtok bestemmelsene om kantsoner i den nye kommuneplanen. Gode og breie kantsoner kan også fungere som økologiske spredningskorridorer for dyr og planter.

Det bør skilles tydelig mellom hogst og bygging av landbruksveier når det gjelder hensynssonen langs vassdrag. Kommunen skriver:

Endringene innebærer at det gjøres unntak fra byggegrense mot vassdrag for godkjent landbruksvei. Asker kommune viser til at det ved behandlingen av søknad om landbruksvei gjøres tilstrekkelige vurderinger av naturmangfold, grunnforhold, avrenning osv., slik at godkjent landbruksvei kan unntas fra byggegrensen.

Naturvernforbundet er ikke enig i at vurderinga av disse forholdene alltid er «tilstrekkelig» fra landbrukskontorets side. Tvert imot har vi ei rekke eksempler på at landbrukskontoret har gitt tillatelse til bygging av landbruksveier der slik tillatelse aldri burde ha vært gitt, og uten at landbrukskontoret har innhenta noen form for egen eller uavhengig vurdering av konsekvenser for naturmangfold. Ofte kan det late til at landbrukskontoret mer eller mindre ukritisk godtar tiltakshavers opplysninger og søknad.

Bygging av en landbruksvei er et langt mer inngripende og irreversibelt tiltak enn hogst. Naturvernforbundet mener derfor at kommunen fortsatt bør kreve at det må søkes om dispensasjon fra PBL for å bygge landbruksvei innafør byggegrensen for vassdrag i LNF-områder. Vi mener at naturens rettsikkerhet styrkes ved at slike saker også må behandles etter PBL, og at saksbehandlere som forvalter dette lovverket kan påpeke negative konsekvenser av omsøkte tiltak som de som forvalter skogbrukslova kanskje ikke fanger opp.

Naturvernforbundet mener at kommunen ikke uten videre skal akseptere de juridiske betenkningene fra juristene til skognæringa. Asker kommune bør beholde sitt regelverk for kantsoner som går lenger enn Vannressursloven og PEFC, slik loven gir kommunen adgang til. Vi råder Asker kommune å ta opp problematikken med advokatfirmaet Holth/ Winge for å få ei uavhengig juridisk vurdering av sakskomplekset.

Vi er også sterkt uenige i at de foreslåtte endringene i kommuneplanen faller inn under kategorien «ikke-prinsipielle småfeil og inkurier», som kommunedirektøren, i tråd med kommunestyrets vedtak, kan endre uten politisk behandling og offentlig ettersyn. Naturvernforbundet mener at saken i høyeste grad er prinsipiell, fordi den dreier seg om hvordan ulike lovverk skal forvaltes og vektas opp mot hverandre.

Den er også prinsipiell, fordi kommunen etter loven har adgang til å sette strengere krav til kantsoner enn hva PEFC opererer med, og avgjørelsen om å sette slike krav er, og bør være en *politisk* avgjørelse. Naturvernforbundet krever derfor at denne saken ikke overlates til kommuneadministrasjonen, men at den behandles politisk.

Med hilsen

Naturvernforbundet i Hurum og Røyken
Styret